

Autor: Daniel Call

Scriitorul, dramaturgul, regizorul și traducătorul **Daniel Call** (n. 1967 la Aachen) a studiat istorie, filozofie și teatrologie. A fost angajat ca autor și regizor al teatrelor din Aachen și Chemnitz. A scris peste 40 de piese de teatru și libretul operei *Cuba libre*, de Cong Su. În ciuda unei receptări critice uneori mai rezervate, multe dintre piesele sale s-au bucurat de un mare succes de public. A tradus, din engleză, piese ale unor dramaturgi precum Noel Coward, Israel Horovitz, Eric Woolfson, John Patrick Shanley. A făcut și filme, atât pentru televiziune cât și pentru marele ecran. Piesa lui pentru copii *Frag nicht, Julchen* (Nu întreba, Iulica), a fost distinsă în 2002 cu *Premiul germano-olandez pentru teatru pentru copii*.

Sinopsis

Daniel Call, Grădinile groazei

Distribuție: 2 f, 2 b, 1 câine (dog german)

Subintitulată „comedie de bulevard”, piesa surprinde, cu un umor brutal, procesul transformării unei relații de vecinătate binevoitoare într-un război nemilos.

Chimistul Sigi – genul savant distrat – și dinamica lui soție Sonni, proprietara unui boutique, își îndeplinesc visul de a-și cumpăra o proprietate departe de larva metropolei. Iar faptul că noua lor casă se află lângă aceea a lui Friedo, fratele lui Sigi, și a familia acestuia, ar trebui să fie un avantaj, să fie garanția unei bune vecinătăți, sau măcar a uneia utile. Prin urmare, vor avea loc, încă de la început, vizite de împrietenire – nu atât între frați, cât între soțiile acestora. Doar că prăpastia culturală și de mentalitate e mult prea mare. Friedo e meșteșugar iar Frieda, consoarta lui, e casnică și mamă a cinci copii. S-ar zice că faptul că Frieda tocmai a-nceput să frecventeze, la universitatea populară, un curs despre istoria celui de-al Treilea Reich ar fi de natură să-i lărgască orizontul cultural și astfel să înlesnească o eventuală comunicare cu cuplul de intelectuali sofisticăți de la oraș, în special cu Sonni. Dar, atunci când Sigi vorbește doar despre chimia lui, Friedo, despre prize și instalații sanitare iar Frieda, indiferent de context, vine cu întâmplări din perioada nazistă, e clar că ceva nu se leagă.

Iar când cuplul local îi sufocă pe orășeni cu bunăvoința lor, tensiunile încep să se manifeste tot mai vădit și apoi să escaleze. Neînțelegând nimic din

gusturile noilor vecini, din minimalismul cu care aceștia își amenajează casa, Frieda și Friedo vor începe să la care în casă piese de mobilier din magazia lor de vechituri, să le decoreze casa cu mileuri și bibelouri și postere care o oripilează pe Sonni. Un timp, ei încearcă să menajeze (in)sensibilitatea lui Friedo & Frieda, dar la un moment dat nu mai rezistă. Pur și simplu explodează. Iar conflictul e inevitabil. Și se transformă-n război. Un război cu arme și tot tacâmul, un război total, cum ar spune cineva care tocmai învață istoria celui de-al Treilea Reich.

Comentariul lui Scora

De un real efect comic, frizând adbsurdul, așa cum îl cunoaștem de la Eugen Ionescu, de pildă, este „conversația” între cele două cupluri – o conversație care, cu toate eforturile depuse, refuză să se transforme-n comunicare. Ca-n orice comedie de boulevard – cu sau fără ghilimele – există situații extrem de ofertante și personaje cu un potențial comic considerabil. Pe scurt, *Grădinile groazei* prezintă toate premisele unui succes de public.

Detalii tehnice

Premiera absolută a avut loc în 1997 la **Deutsches Schauspielhaus**, Hamburg, piesa fiind montată ulterior și în câteva teatre din Franța și din alte țări.

Premiera românească a fost coprodusă de ARCUB și Teatrul Odeon și a avut premiera în 2011 la Odeon în regia Mariane Cămărășanu și a Alexandrei Penciu. O nouă montare a fost produsă în 2017 la Teatrul Victor Ion Popa Bârlad, în 2017, regia Octavian Jighirgiu și o alta în 2018 la Teatrul Sică Alexandrescu, Brașov, în regia lui Dan Vasile.

Pentru **drepturile de reprezentare**: Gallissas Theaterverlag und Mediaagentur GmbH, Potsdamer Str. 87, 10785 Berlin, bweyers@gallissas.com.

Drepturile asupra versiunii românești îi aparțin traducătorului Victor Scoradeț, vicmarsco@yahoo.de.

Mostră text

Sonni, Sigi, Frieda și Friedo după ce au mâncat.

FRIEDA Habar n-aveam că Hitler a gazat șase milioane de evrei.

FRIEDO Frieda s-a apucat de istorie.

FRIEDA Al dracului de mulți.

SONNI Cafea?

FRIEDA La ora asta?

SONNI Mă gândeam și eu că, după mâncare –

FRIEDA După care mâncare?

SONNI Mă rog, după tartine.

FRIEDA Tartine?

FRIEDO Marfă, ce de racorduri ați schimbat aici.

SIGI N-a fost simplu.

FRIEDO Marfă, becurile astea frumoase.

FRIEDA Asta a fost mâncare?

FRIEDO Deosebiriile sunt marfă de mari.

SIGI La fel ca-n chimie.

FRIEDO La fel ca-n electricitate.

FRIEDA Io am crezut că-s dăcât aperetivele.

FRIEDO Marfă, prizele astea frumoase.

SONNI Într-adevăr, e minuat să te învecinezi cu rudele.

SIGI Acum am să pufăi o pipuță.

SONNI Vreau să spun, așa, ușă-n ușă.

FRIEDA Dacă știam așa, nu mai făceam io foame toată ziua.

FRIEDO Fincă există electricitate pozitivă și negativă, care se compune din sarcinile elementare. Încărcăturile negative și pozitive exercită atracție prin intermediul câmpului electric, încărcăturile identice se resping.

FRIEDA Pot să-mi fac nește pâine cu unt?

FRIEDO Țsta-i tot secretul.

SIGI Știi, chimia studiază cu mijloace științifice compoziția materiei gazoase, lichide și solide, structura lor internă și modificările la care sunt supuse, în plus și legăturile între ele, asta înseamnă structura atomilor care alcătuiesc molecule.

SONNI Știi, moda este un principiu universal de modelare a fenomenelor sociale și care, printre altele, influențează, pe lângă îmbrăcăminte, și arta, comportamentul, podoabele și amenajările interioare. Moda este o formă a gustului valabilă pe o perioadă limitată de timp, care pe de o parte

individualizează, distanțează, diferențiază, pe de alta uniformizează, colectivizează, asimilează. În societatea structurată pe clase, moda se arată numai în clasele superioare, în vreme ce în cele de jos, ea rămâne mai mult sau mai puțin aceeași în materie de vestimentație, limbă etc. etc.

FRIEDA Știi, Adolf Hitler a fost al dracului de scârbos cu o logodnică a lui pe nume Eva Braun, cu care, înainte să-i tragă un glonț în cap, s-a însurat mai întâi dar care cu toate astea nu a avut copii cu ea fiindcă nu mai era timp. El a dus un război care s-a numit al Doilea război mondial sau și Războiul total și în care au fost băgate al dracului de multe popoare ca America, Anglia și Rusia, care s-au unit într-o alianță, ceea ce e al dracului de aiurea fiindcă bolșevicii și americanii nu puteau să se-nghită iar Stalin era un porc la fel de ordinar ca și Hitler.

FRIEDO Beton de gol aici la voi.

SONNI Iubim enorm locul ăsta. Limpezimea spațiului. Ambientul care respiră.

FRIEDO Nu zic nu... Doar că e beton de gol aici la voi.

FRIEDA Adolf Hitler era austriac, ceea ce e al dracului de ciudat, dacă te gândești că în rest nemții nu prea-i înghițeau pe străini.

SIGI Există 104 elemente chimice care au fiecare câte un număr, de la 1 la 104.

FRIEDA Hitler a fost și la mititica, fiindcă a încercat să ajungă cancelar. Fără alegeri. P'ormă a scris romanu' „Mein Kampf”, care la vremea aia a fost al dracului de citit, la fel ca Simmel sau ca Konsalik, azi.

SIGI Odată cu clownii au venit și lacrimile.

FRIEDO Beton de frumoasă baia aia a voastră.

SONNI Nu-i tâmpit, Konsalik ăsta...

FRIEDO Cu closetul mare și closetul mic... Closet de copii – unde nici n-aveți copii, voi.

SONNI Țăla-i un bideu.

FRIEDO Da-da. Beton de franțuzesc, closetul vostru.

FRIEDA Trebuie să fi fost al dracului de pornit împotriva polacilor, Hitler.

FRIEDO Ce contează mai mult ca orice – fără marmură albă. Pe aici nu ne place marmura albă. Asta poate să ne scoată din sărite beton, pe aici, dacă vine unul și se dă crocant cu marmură.

(...)

FRIEDO În grădină mai trebuie să faceți ceva. Fincă nouă aici nu ne place
dăloc cu buruieni și plante crescute sălbatic și-așa.

FRIEDA Și party-ul de inaugurare? Ce-i cu party-ul de inaugurare?

SONNI Serbăm numai într-un cerc foarte restrâns –

FRIEDO Atunci o să v-aduc piticu' dă grădină.

FRIEDA Io o să cos un tablou pentru peretele ăla – e încă al dracului dă gol.

FRIEDO Păi fincă nu-i gata, Frieda, încă nu-s toate mobilele aici.

FRIEDA Încă nu vă spun ce-o să fie-n tablou. Totul în culori al dracului de
plăcute, maro și verde și d-astea.

FRIEDO Io mai am și un poster beton de comic pentru closet.

FRIEDA Cadourile vin la party-ul de inaugurare.

FRIEDO Îl am din 83, s-a dat ca reclamă. Io am pus mâna pe câteva duzini,
pentru prieteni și neamuri și-așa.

FRIEDA Duminică veniți la noi la masă. O să avem friptură de porc și rulade
de vițel și al dracului de multe crochete și cartofi pai. Și ăștia vin de la
franțuji, și totuși sunt buni. Ca să băgați și voi ceva la ghiozdan.

FRIEDO Aici să trăiește mult mai vesel ca la oraș. Aici fiecare să știe cu
fiecare.

FRIEDA Și aici precis că n-o să mai muncești mult timp, Sonni, acum, că
stați aici. Aici precis c-o să faci copii.

SONNI Nu vrem copii, Sigi și cu mine, pentru că eu vreau să-mi păstrez
boutique-ul iar Sigi conduce laboratorul.